

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122281587
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122281587.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Danice Kočíckovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletú F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. C., E. 2, do plnoletosti zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C., E. X a otca Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. 9, T., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie vo Zvolene, Námestie SNP 41, o schválenie právneho úkonu za maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 37P/55/2022-51 zo dňa 02.11.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **m e n í** tak, že návrh matky v plnom rozsahu **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom udelil matke v tom čase maloletej Liliany, súhlas na výber finančných prostriedkov z vkladnej knižky, vedenej na meno maloletej a súčasne upravil bankový inštitút, aby uvedenú sumu z tejto vkladnej knižky vyplatil k rukám matky maloletého dieťaťa v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia; o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Okresný súd vychádzal z ustanovení §28 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“), §63 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „ZR“) a §119 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“); konštatoval skutkový stav, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/429/05-154 zo dňa 29.06.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 13CoP/1/2007-178 zo dňa 28.02.2007 bol otec zaviazaný platiť výživné na maloletú aj z dôvodu zlého zdravotného stavu F. vo výške 15.000,-Sk mesačne, počnúc dňom 01.05.2005 s tým, že sumu 5.000,-Sk bol povinný platiť k rukám matky a sumu 10.000,-Sk na vkladnú knižku, vedenú na meno maloletej. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 8P/48/2007-274 zo dňa 23.04.2008 bolo otcovi znížené výživné na sumu 10.000,-Sk mesačne s tým, že 5.000,-Sk je povinný uhrádzať k rukám matky a 5.000,-Sk na vkladnú knižku, vedenú na meno maloletej. Dňa 27.03.2013 Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č.k. 31P/3/2013-95 udelil matke súhlas na výber finančných prostriedkov v sume 13.500,-Eur z tejto vkladnej knižky za účelom úhrady nákladov liečebných pobytov v Adeli Centrum Piešťany, ktoré mala maloletá absolvovať v priebehu kalendárneho roka 3-krát, pričom matka v tomto konaní pripojila cenník za ubytovanie, stravu a rehabilitácie. Súd v tomto konaní dospel k záveru, že celková suma za 3 liečebné pobyty v trvaní po 2 týždne by predstavovala každý 12.258,-Eur. Zároveň dospel k záveru, že takéto liečenie je v záujme maloletého dieťaťa, pretože matka už absolvovala liečebnú kúru v hodnote 621,-Eur v Šoproni v Maďarsku, zameranú na skvalitnenie rečového prejavu maloletej. Súčasne dal súd matke v tomto konaní súhlas aj na výber finančnej čiastky 750,-Eur na zabezpečenie hlasového komunikátora pre maloletú,

pretože všetky tieto náklady považoval za náklady v najlepšom záujme maloletej, na zlepšenie kvality jej života s prihliadnutím na jej zdravotný stav. Prihliadol aj na skutočnosť, že matka bude musieť vynaložiť ešte nejaké doplnkové náklady na vybavenie dieťaťa podstatným ošatením a obutím, preto súhlasil s výberom finančných prostriedkov spolu v sume 13.500,-Eur z vkladnej knižky dieťaťa. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol s tým, že matka nežiadala od súdu súhlas na nadobudnutie osobného motorového vozidla pre maloletú, pričom jej bol poskytnutý štátny príspevok na zakúpenie vozidla vo výške 6.638,-Eur na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica č. A/2012/13352/10 KOB zo dňa 13.07.2012 a matka zároveň získala ešte aj sponzorský dar vo výške 3.000,- Eur, ktorá suma je postačujúca na nákup primeraného motorového vozidla pre maloletú.

1.2 Dňa 14.12.2017 Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 3P/47/2017-32 udelil matke súhlas na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletej, a to na výber finančnej sumy vo výške 4.498,56 Eur za účelom úhrady sociálnych služieb a školného v Špeciálnej základnej škole Nová Baňa, kde predloženými listinnými dôkazmi bolo potvrdené poskytnutie sociálnej služby na 1 rok v sume 2.249,28 Eur, pričom súd pri povolení čerpania finančných prostriedkov vychádzal z toho, že je potrebné túto sumu uhradiť aj na ďalší nasledujúci rok, preto vychádzal z dvojnásobku vyčíslenej sumy.

1.3 Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č.k. 32P/215/2018-229 zo dňa 23.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP 31/2019-324 zo dňa 26.09.2019 návrh matky na zvýšenie výživného, ako aj návrh otca na zníženie výživného zamietol. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poznamenal, že so súhlasom súdu je možné disponovať aj s časťou výživného, ktoré tvoria úspory maloletej, v súčasnosti v sume okolo 10.000,-Eur, a to najmä v prechodnom období, kedy si otec po ukončení profesionálnej športovej kariéry nájde ďalšie uplatnenie.

1.4 Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/186/2019-86 zo dňa 10.01.2020 bol matke maloletej udelený súhlas na výber finančných prostriedkov vo výške 4.722,90 Eur z vkladnej knižky vedenej na meno maloletej, za účelom úhrady rehabilitácií, ktoré maloletá absolvovala v roku 2018 - 2019, rovnako tak aj masáže za účelom celkového skvalitnenia života maloletej, v celkovej sume 2.412,92 Eur, kedy súd mal za to, že tieto budú následne uhradené aj v budúcnosti pre maloletú, spolu v sume 2.310,-Eur na kalendárny rok 2020.

1.5 V aktuálne prejednávanej veci vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie mal preukázané, že maloletá má v súčasnosti 17 rokov, má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, vyžadujúci si celodennú starostlivosť, ktorá jej je poskytovaná matkou i prostredníctvom sociálnej služby denného stacionára v Domove sociálnych služieb Kompa. Maloletá navštevuje Špeciálnu školu v Novej Bani, navštevuje aj viaceré špecializované odborné ambulancie. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/429/2005-154 zo dňa 29.06.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13CoP/1/2007-178 zo dňa 28.02.2007 bol otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej jednak na úhradu bežného výživného v sume 166,-Eur (5.000,-Sk) mesačne, ako aj na tvorbu úspor maloletej v sume 166,-Eur (5.000,- Sk). Podľa platnej právnej úpravy tvorba úspor predstavuje určenú časť výživného, ktorá nemá mesačný spotrebný charakter, ale slúži na úhradu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v rovnakej miere. Matka v danom prípade podaným návrhom sa domáha udelenia súhlasu na výber finančných prostriedkov z účtu maloletého dieťaťa, na tvorbu úspor spolu vo výške 13.000,-Eur, za účelom čiastočnej úhrady kúpnej ceny za motorové vozidlo pre maloletú, ktoré maloletá vyžaduje ako zdravotnú pomôcku na dennodenné premiestňovanie do denného stacionára, špeciálnej školy i na vyšetrenia z dôvodu je nepriaznivého zdravotného stavu, keďže aj z odporúčenia pediatra maloletej vyplýva, že je odkázaná na individuálnu prepravu, nie je schopná prepravy v hromadnej doprave osôb.

1.6 Okresný súd považoval návrh matky za dôvodný, pretože finančné prostriedky poskytované na tvorbu úspor maloletej, aj v zmysle predchádzajúcich súdnych rozhodnutí majú napomáhať skvalitneniu života maloletej, čo v danom prípade vzhľadom na jej zdravotný stav predstavuje aj preprava maloletej. Okresný súd uznal argumenty matky maloletej, že vzhľadom aj na zákonné znenie, kedy možno peňažný príspevok na motorové vozidlo poskytnúť po 7 rokoch opakovane, nie je nelegitímne zakúpenie nového motorového vozidla vo vyššej kúpnej cene, ako by tomu bolo v prípade ojazdeného vozidla, možno s nižšou kúpnu cenou, ale aj možnou technickou nespohľavosťou. Udelil preto matke súhlas na výber finančných prostriedkov vo výške 13.000,-Eur z vkladnej knižky, vedenej na meno maloletej a prihliadol na to, že zvyšok kúpnej ceny bude dofinancovaný matkou z jej nasporených finančných prostriedkov a z predaja doterajšieho motorového vozidla, čo je zákonnou podmienkou na poskytnutie finančného príspevku zo strany príslušného úradu práce, ako i z poskytnutého peňažného príspevku na motorové vozidlo z príslušného úradu práce. V danom prípade, aj keď ešte príspevok z úradu práce na motorové vozidlo nebol maloletej priznaný, je vysoko pravdepodobné, že jej priznaný bude, pretože sa tak už stalo v minulosti (rozhodnutie z júla 2012 od ÚPSVaR Banská Bystrica o priznaní peňažného príspevku na motorové vozidlo). Maloletej zostane vo výške 1.256,67 Eur ako zostatok úspor na vkladnej knižke, ktorý

môže byť ďalej použitý v prospech maloletej. Súčasne súd prvej inštancie uložil bankovej inštitúcii, ktorá vedie vkladnú knižku maloletej určenú na tvorbu úspor, aby uvedenú sumu vyplatila z tejto vkladnej knižky matke maloletej.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd postupom podľa §389 ods. 1 písm. a), b), c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo, aby postupom podľa §388 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky zamietol. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v §365 ods. 1 písm. d) C.s.p., pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z dôvodov uvedených v §365 ods. 1 písm. f) C.s.p., pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj z dôvodu uvedeného v §365 ods. 1 písm. h) C.s.p., lebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napádaného rozsudku, bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces, pretože vo veci samej sa konalo v jeho neprítomnosti a keď sa už konalo, okresný súd nesporne nerozhodol v najlepšom záujme maloletej a ohrozil jej doterajšie úspory, súhlasí s ich bezúčelným spotrebovaním. Vo veci bolo vytyčené pojednávanie na deň 02.11.2022 o 10.00 hod., pričom podaním zo dňa 31.10.2022, doručený súdu prvej inštancie v ten istý deň o 11.16 hod., otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal o odročenie vytyčeného pojednávania z dôvodu, že plnú moc na zastupovanie mu udelil dňa 31.10.2022 a žiadal o poskytnutie zákonom stanoveného času na prevzatie a prípravu zastúpenia. Prílohou tejto žiadosti bola aj fotokópia plnomocenstva udeleného právnenému zástupcovi. Okresný súd odpoveď právnenému zástupcovi do e-mailovej schránky zaslal dňa 02.11.2022 o 8.45 hod., teda v deň pojednávania, necelú 1,5 hod. pred samotným začiatkom pojednávania vo veci samej a konajúci súd ani otca, ani jeho právneho zástupcu sa nepokúšal kontaktovať skôr, ani inými spôsobmi nepovažoval za potrebné vybaviť vec; mailovú komunikáciu nemožno považovať za správnu a zákonom akceptovanú vo vzťahu ku komunikácii s procesnými stranami toho ktorého sporu. Odosielateľ sa nemôže dozvedieť o tom, či bol e-mail doručený oprávnenému adresátovi a jednak, či sa s jeho obsahom adresát oboznámil. V danom prípade sa tak stalo, že právny zástupca sa obsahu e-mailu z dôvodu pracovnej cesty dozvedel dňa 02.11.2022 v popoludňajších hodinách, teda v čase, kedy už bolo pojednávanie ukončené. Reálne teda ani konajúci súd nemal vykázané včasné doručenie e-mailového oznámenia a právny zástupca otca vzhľadom na nereakciu súdu dňa 31.10.2022 predpokladal, že podanej žiadosti o odročenie pojednávania je vyhovené. Nestotožnil sa s názorom konajúceho súdu v odpovedi zaslanej advokátovi, že nakoľko si otec prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 06.10.2022, mal otec dostatok času zvoliť si právneho zástupcu pred termínom pojednávania konaného 02.11.2022. Uvedený názor je v príkrom rozpore s princípmi demokratického a právneho štátu, pretože ani vo veci konajúci súd nemôže len tak určiť, čo dostatok času je a čo nie je. Pravdou je, že kvôli pracovnému vyťaženiu a finančnej situácii pre otca nebolo vôbec jednoduché absolvovať výber právneho zástupcu a nájsť takého, ktorý bude ochotný zastúpenie v predmetnej právnej veci prevziať. Charakter prejednávanej právnej veci sa nevyznačuje nutnosťou čo najrýchlejšie rozhodnúť kvôli jej skutkovým pomerom, resp. pri odročení by nenastala taká situácia, ktorá by ohrozila či už právo alebo právom chránený záujem procesných strán. Súd prvej inštancie nekonal v súlade so svojimi povinnosťami a bezdôvodne odoprel otcovi možnosť konať pred súdom, resp. odoprel mu právo na spravodlivý súdny proces.

2.1 Vo vzťahu k skutkovému a právnenému stavu poukázal na skutočnosť, že dcéra dosiahla 09.12.2022 plnoletosť - 18. rok veku a môže so svojimi finančnými prostriedkami nakladať podľa svojho vedomia a svedomia, pretože je plne spôsobilá na právne úkony až do okamihu kým nebude právoplatným rozsudkom vyhlásené inak, čo znamená, že prejednávajúcu vec nebolo potrebné vôbec otvárať a prípadné motorové vozidlo pre svoje potreby si mohla zakúpiť ako plnoletá sama. Jedine že by bol úmysel matky iný ako prezentuje, čo aj odôvodňuje nalievavosť jej konania v tejto právnej veci, pretože v čase konania pojednávania mala na financie dcéry ešte dosah. Financie by mali byť vydané k rukám matky už v čase nadobudnutia plnoletosti dieťaťa, pričom súd prvej inštancie ani nemohol kalkulovať s tým, že rozsudok nadobudne pri bežnom chode veci právoplatnosť do dňa 09.12.2022 a matka s nimi bude oprávnená disponovať podľa svojej ľubovôle, pretože povinnosť zakúpiť konkrétne vozidlo a previesť jeho vlastníctvo na maloletú, v obsahu napadnutých výrokov nefiguruje. Zdôraznil pritom, že predpokladaný termín dodania matkou vymieneného luxusného auta Škoda Karoq je 30.06.2023, teda

viac ako polroka po tom, čo dcéra dosiahne plnoletosť a môže financie zo sporiaceho účtu vybrať a použiť sama.

2.2 Namietol aj výber samotného vozidla, ktorý matka si zaumienila zakúpiť, pretože na trhu s motorovými vozidlami je možné zaobstarať aj ďaleko lacnejšie vozidlo, dostatočne vysoké na pohodlné nastupovanie, ak toto má byť jediný argument matky, nie tak renomovanej značky a v nižšej, resp. základnej výbave. Uviedol ako príklad motorové vozidlo značky Dacia, model Duster a cena od 14.590,- Eur, značky Fiat, model Panda a cena 9.340,-Eur a pod. Na tieto účely sa vôbec nemusí jednať o auto nové, ale môže byť aj jazdené, pretože nové modely áut sú niekoľkonásobne nákladnejšie ako na opravy, tak aj na bežnú údržbu z dôvodu vysokej ceny náhradných dielov a mazív. Tomuto je možné vyhnúť sa zakúpením jazdeného auta strednej triedy, ktoré pre nižší obsah elektroniky poslúži možno ešte spoľahlivejšie ako nové luxusné modely. Nové alebo jazdené a účelné autá nemusia stáť nad sumu 28.000,-Eur, ako to prezentuje matka.

2.3 Nesúhlasil s nerozvážnym plytvaním financiami dcéry, ktoré sa jej doposiaľ na sporiacom účte nahromadili takýmto spôsobom, keďže dôjde k ich neopodstatnenému úplnému vyčerpaniu.

3. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník; zotrval na svojom stanovisku prezentovanom na pojednávaní dňa 02.11.2022 s poukazom na vážny a zdravotný stav maloletej, odporučil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p., bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §388 C.s.p. v celom rozsahu zmenil.

6. Podľa §388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca je v tomto štádiu konania dôvodné (v prípade, že by okresný súd rozhodol a predložil vec po podaní návrhu matky /v apríli 2022/ v dostatočnom predstihu, t.j. za maloleposti F., odvolací súd by nepochybne prvostupňový rozsudok potvrdil). Súd prvej inštancie vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne, z vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým záverom a záverom právnym. Krajský súd sa však stotožňuje s odvolaním otca v celom rozsahu vzhľadom na to, že v priebehu konania o schválenie právneho úkonu matky dovŕšila maloletá plnoletosť, čím matka stratila vecnú legitimitáciu na podanie návrhu na schválenie právneho úkonu a odpadol predmet tohto sporu.

8. Zákon o rodine v §63 ods. 3 umožňuje v prípade, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, platiť výživné na osobitný účet maloletého dieťaťa, vytvorený rodičom, ktorému je dieťa zverené; na nakladanie s finančnými prostriedkami na tomto účte maloletého dieťaťa je potom potrebný súhlas súdu. Dikcia tohto zákonného ustanovenia upravuje, že tvorba úspor je možná len u maloletého dieťaťa. Základná prvá právna veta však nerozlišuje medzi maloletým a plnoletým dieťaťom, preto nie je vylúčené, že povinný rodič poskytuje prostriedky priamo plnoletému dieťaťu, resp. na jeho účet.

8.1 Podľa §28 OZ, ak sú zákonní zástupcovia povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú a ak nejde o bežnú vec, na nakladanie s majetkom je potrebné schválenie súdu. Súd sa pri rozhodovaní o schválení právneho úkonu, ktorý už urobil zákonný zástupca za maloletého, spravuje záujmom maloletého dieťaťa ako určujúcim kritériom, ktorý záujem sa posudzuje v každom konkrétnom prípade individuálne; ktoré právne úkony podliehajú schváleniu, nie je vždy jednoznačné. Jednoznačne je však upravené a z dikcie uvedeného ustanovenia vyplýva, že nakladanie s prostriedkami úspor výživného podlieha schváleniu opatrovníckym súdom, t.j. v konaní vo veciach maloletých. Všetkým osobám, ktoré nemôžu samostatne vykonávať právne úkony, či už sú to maloletí alebo osoby pozbavené, prípadne obmedzené v spôsobilosti na právne úkony, štát poskytuje zvýšenú ochranu tým, že všetky právne úkony urobené v ich mene ich zákonnými zástupcami, presahujúce rámec bežnej veci, podliehajú schváleniu súdom. Súd musí takýto právny úkon preskúmať z hľadiska jeho súladu so zákonom a záujmom osoby, za ktorú bol právny úkon urobený a schváliť ho môže len vtedy, keď má za preukázané, že takýto právny úkon je v záujme osoby, za ktorú bol urobený a neodporuje zákonu (§119 C.m.p.).

9. Z obsahu spisu vyplýva, že matka vtedy maloletej F. podala dňa 07.04.2022 návrh na schválenie právneho úkonu - výber finančných prostriedkov za účelom kúpy motorového vozidla pre dieťa vzhľadom na jeho ťažké zdravotné postihnutie. F. od narodenia trpí ochorením detskej mozgovej obrny - hypotonickou formou so znížením svalového napätia, v dôsledku čoho sú jej končatiny abnormálne ohybné, bol jej diagnostikovaný autizmus, reumatická polymialgia, mentálna retardácia ťažkého stupňa a ďalšie iné ochorenia. S jej fyzickým a duševným stavom sú spojené aj vážne zdravotné problémy, nie je schopná hovoriť, ani chodiť.

9.1 V čase podania návrhu mala F. 17 rokov, mentálne je však na úrovni trojročného dieťaťa a jej dlhodobý nepriaznivý stav si vyžaduje celodennú starostlivosť. Navštevuje Domov sociálnych služieb v Banskej Bystrici Kompa a odborné učilište v Novej Bani, pravidelne podstupuje cvičenia, rehabilitácie, masáže a hipoterapiu, ktoré sú nevyhnutné pre udržiavanie jej zdravotného stavu.

9.2 F. poskytuje nepretržitú a priamu starostlivosť matka, snaží sa udržiavať jej zdravotný stav a v rámci možností robí jej život plnohodnotným. Motorové vozidlo predstavuje nevyhnutnú pomôcku pre zabezpečovanie každodenných potrieb a nevyhnutnej starostlivosti o dcéru, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu.

9.3 Otec prispieva na výživu dieťaťa sčasti do rúk matky a sčasti na tvorbu úspor na účet zriadený za týmto účelom matkou. Z uvedeného účtu boli v minulosti so súhlasom súdu uvoľnené finančné prostriedky za účelom zaplatenia rehabilitácií, školného, liečebných pobytov, hlasového komunikátora a pod. Matka cca pred 10 rokmi požiadala o poskytnutie príspevku z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na nákup motorového vozidla potrebného na prepravu maloletej; v tom čase nežiadala o udelenie súhlasu na výber finančných prostriedkov z uvedenej vkladnej knižky.

9.4 V aktuálne prejednávanvej veci žiada matka o udelenie súhlasu na výber finančných prostriedkov vo výške 13.000,-Eur z uvedenej vkladnej knižky, ktorá je vedená na meno maloletej v bankovom inštitúte; svoj návrh podala dňa 07.04.2022 s tým, že doložila potvrdenie - osvedčenie o evidencii vozidla Škoda Octavia, G. s dátumom evidencie 26.04.2012, ktoré je v nevyhovujúcom technickom stave na prepravu, pričom oprava vozidla presahuje cenu motorového vozidla. Matka preukázala, že dňa 14.10.2022 požiadala o poskytnutie príspevku na kúpu osobného motorového vozidla na ÚPSVaR Banská Bystrica, pričom finančné prostriedky jej budú poskytnuté po schválení približne v lehote 3 mesiacov, ktoré však následne potrebuje vyčerpať v lehote najneskôr 6 mesiacov od ich poskytnutia, pretože v opačnom prípade musí tieto finančné prostriedky vrátiť. Súčasne predložila aj kúpnu zmluvu na kúpu motorového vozidla Škoda Karoq style Si 1,5, 110kw zo dňa 27.10.2022, v celkovej kúpnej cene 28.800,-Eur s tým, že predpokladaný termín dodania je 30.06.2023.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že k návrhu matky sa po jeho doručení dňa 06.10.2022 otec nijakým spôsobom nevyjadril a až v písomnom podaní zo dňa 31.10.2022 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že dňa 31.10.2022 udelil plnú moc právnomu zástupcovi.

11. Otec v odvolaní namieta aj porušenie jeho práva na spravodlivý proces, predovšetkým preto, že okresný súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania, ktorú skutočnosť mu okresný súd oznámil e-mailom v deň pojednávania dňa 02.11.2022 z dôvodu, že otec o pojednávaní mal vedomosť takmer 1 mesiac vopred.

11.1 Túto odvolaciu námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Zo spisového materiálu je zistiteľné, že otcovi bol návrh na začatie konania doručený spolu s výzvou na vyjadrenie k nemu dňa 06.10.2022 a až do 31.10.2022 otec zostal nečinný. Krajský súd neupiera otcovi ako účastníkovi konania právo na právne zastúpenie subjektom z radu advokátov, avšak zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že otec mal dostatočný časový priestor na zvolenie si právneho zástupcu na zastupovanie za stavu, keď termín pojednávania konajúca sudkyňa vytýčila na deň 02.11.2022. Otcovi nič nebránilo zúčastniť sa pojednávania dňa 02.11.2022, pretože mu bola zachovaná 5-dňová lehota na prípravu pojednávania (§178 ods. 2 C.s.p.); súd prvej inštancie týmto svojím postupom neodňal otcovi možnosť konať pred súdom. Civilný sporový poriadok v §183 uvádza, že pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov; pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. V odseku 4 Civilný sporový poriadok uvádza, že ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania. Z komentovaného ustanovenia §183 vyplýva, že návrh strany na odročenie pojednávania musí obsahovať všeobecné náležitosti podania, uvedené v ustanovení v

zmysle §127 ods. 1, 2 C.s.p., ako aj osobitné náležitosti vyžadované v ustanovení §183 C.s.p., t.j. dôvod odročenia a telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorých je možné ju upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania. Návrh môže byť urobený písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe a ak je návrh urobený v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, nie je potrebné ho dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovaný podľa osobitného predpisu, keďže nejde o podanie vo veci samej v zmysle §125 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy vyplýva, že ak strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, neuvedie svoje telefónne číslo alebo elektronickú adresu vzhľadom na to, že ide o imperfektnú normu, ktorá neobsahuje sankciu, nejde o náležitosť, bez ktorej nemožno v súdnom konaní pokračovať a konať. Súd má možnosť využiť na upovedomenie čo najrýchlejšiu cestu a upovedomiť predvolané osoby telefonicky, elektronickou poštou, prípadne aj listinnou formou.

11.2 Ak teda okresný súd nemienil a nevyhovel návrhu otca na odročenie pojednávania, pretože nepovažoval ním uvedený dôvod na odročenie pojednávania za dôležitý, upovedomil o tom bezodkladne otca, resp. jeho právneho zástupcu e-mailom, pričom nič nebránilo súdu skontaktovať sa, pokiaľ by bolo uvedené, aj telefonicky, prípadne krátkou textovou správou (SMS). Pre upovedomenie Civilný sporový poriadok nevyžaduje osobitnú formu, oznámenie upovedomenia má byť poznačené v súdnom spise, prípadne ak súd využije elektronickú poštu, tak kópia správy má byť zažurnalizovaná v súdnom spise; takto postupoval aj okresný súd.

11.3 Okresný súd teda nepochybil, pokiaľ oznámil otcovi dňa 02.11.2022, že neakceptuje jeho žiadosť o odročenie pojednávania; otec doručil okresnému súdu žiadosť o odročenie dňa 31.10.2022 (pondelok), dňa 01.11.2022 (utorok) bol dňom pracovného pokoja a dňa 02.11.2022 okresný súd pojednával a vo veci aj rozhodol.

12. Ďalšia odvolacia námietka otca smerovala ku skutočnosti, že F. dovŕšila plnoletosť a môže so svojimi finančnými prostriedkami nakladať podľa svojho vedomia a svedomia, pretože je plne spôsobilá na právne úkony až do okamihu, kým nebude právoplatným rozsudkom vyhlásené inak. Odvoláciu námietku nemožno považovať za dôvodnú, pretože na túto skutočnosť prihliada súd ex offa.

12.1 Z obsahu spisu vyplýva, že F. sa narodila XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX dovŕšila plnoletosť. Vzhľadom na jej zdravotný stav krajský súd dopytom na Okresnom súde Banská Bystrica zisťoval prípadné podanie návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony; ku dňu rozhodnutia krajského súdu takýto návrh podaný nebol. Napriek vyjadreniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí a rodiny ako kolízneho opatrovníka, ktorý Lilianu v čase jej maloletosti zastupoval a jeho odporúčenie potvrdiť rozsudok okresného súdu, krajský súd dňa 19.01.2023 (spis bol okresným súdom predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní otca dňa 04.01.2023) vyzval matku, či vzhľadom na to, že maloletá dovŕšila plnoletosť, trvá na svojom návrhu na schválenie právneho úkonu alebo ho berie späť a žiada konanie zastaviť, a to aj elektronicky ku spisovej značke 11CoP/1/2023, na ktorú výzvu matka najprv telefonicky, neskôr aj písomne odpovedala, že na návrhu trvá a doplnila, že žiada súd o rozhodnutie z dôvodu časovej tiesne, inak jej prepadne príspevok, pretože dcéra sa nevie ani podpísať (č.l.86 spisu).

12.2 Z uvedených dôvodov krajský súd podrobil prieskumu rozsudok okresného súdu, avšak zameral sa predovšetkým na právne posúdenie, či v prejednávanom prípade je otec oprávnená osoba na podanie odvolania, keďže odvolanie podal po tom, čo jeho dieťa nadobudlo plnoletosť a predmetom sporu bolo schválenie právneho úkonu za maloleté dieťa; z rovnakých dôvodov skúmal postavenie matky v prejednávannej veci.

12.3 Dospel k záveru, že dovŕšením plnoletosti F. nastala procesná situácia, že odpadol predmet sporu, právny úkon matky už nemožno schvaľovať, v konaní s plnoletým dieťaťom nemožno pokračovať, pretože F. nadobudla spôsobilosťou na právne úkony aj právnu možnosť disponovať so svojim účtom, na ktorý jej otec posielal na tvorbu úspor výživné. V tomto smere je právne nepodstatné, že reálne jej zdravotný stav takéto disponovanie s účtom neumožňuje, o čom ale napokon otec mal a má vedomosť, keď to uvádzal v odvolaní.

12.4 Pokiaľ nebol doposiaľ podaný návrh na súd prvej inštancie v mieste bydliska F. na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vzhľadom na jej ťažký zdravotný stav, a pokiaľ nebude právoplatne rozhodnuté súdom o takomto návrhu, F. je právne spôsobilá na disponovanie s uvedeným účtom; až potom, čo na návrh oprávneného subjektu (ktorým môže byť aj matka) bude po vykonanom dokazovaní obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v súdom určenom rozsahu a súčasne jej bude ustanovený aj opatrovník na zastupovanie, tento (opatrovník) bude oprávnený disponovať s jej účtom - so súhlasom súdu (po schválení právneho úkonu).

13. Na druhej strane nič nebráni otcovi participovať na potrebných výdavkoch ťažko postihnutej dcéry F. - o ktorej nepriaznivom zdravotnom stave nepochybne má dostatok vedomostí - za účelom zabezpečenia prostriedkov na celkové skvalitnenie jej života.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil (§388 C.s.p.) a návrh matky v plnom rozsahu zamietol.

15. O trovách konania rozhodoval krajský súd za použitia ustanovenia §396 ods. 1, 2 C.s.p. a §52 a §58 C.m.p. Vzhľadom na to, že zmenil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, bol povinný rozhodovať sám o všetkých trovách konania. Pri rozhodovaní vo veciach v zmysle Civilného mimosporového poriadku súd však rozhoduje o trovách konania len na návrh a keďže v prejednávanej veci žiaden z účastníkov nepožiadala o náhradu trov konania pred odvolacím súdom, krajský súd o týchto trovách nerozhodoval.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,-Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.), a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).